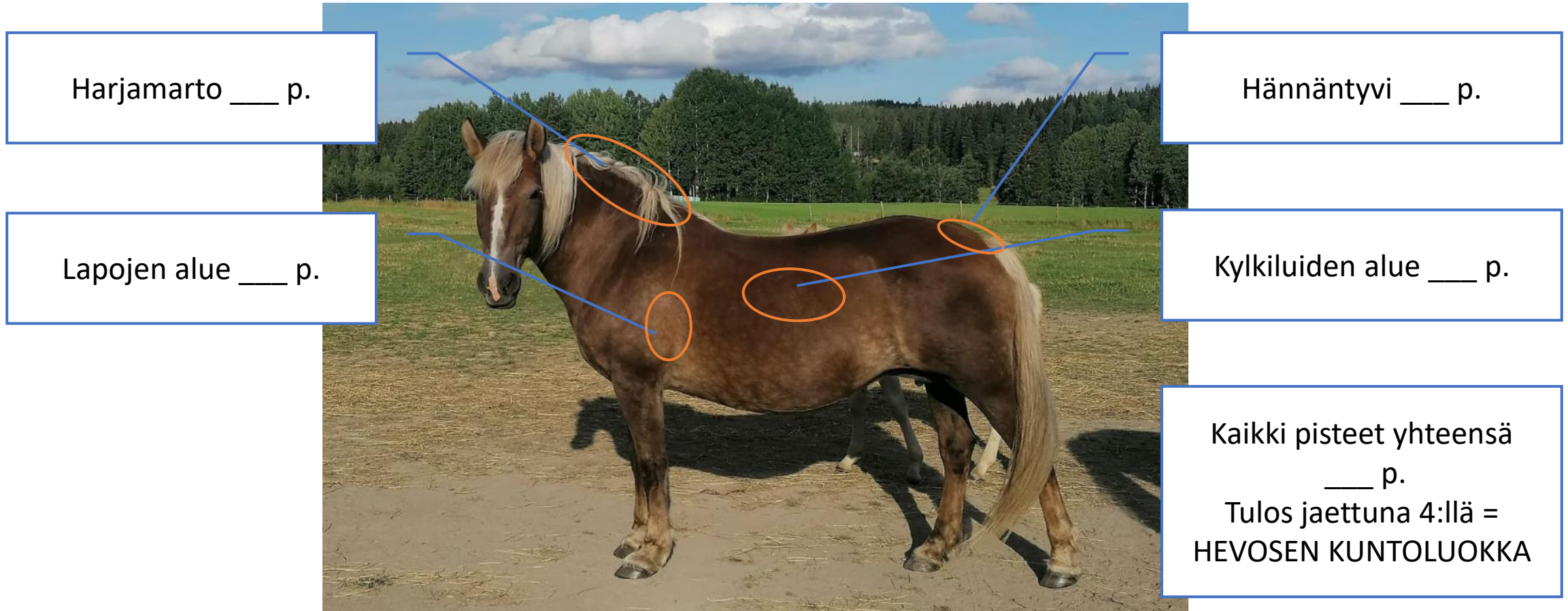

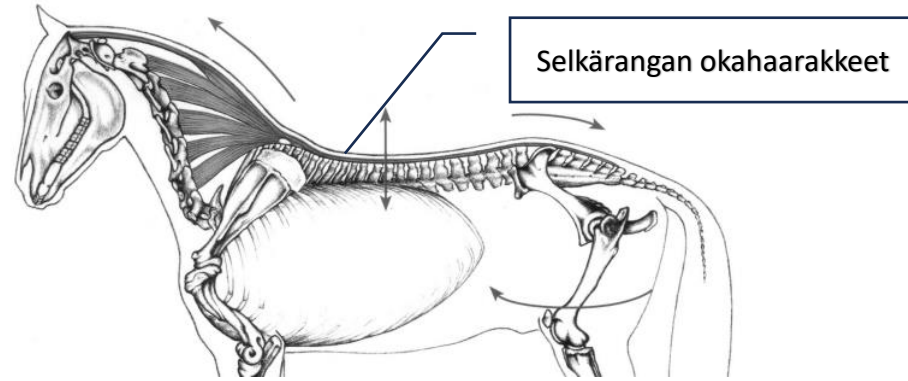
Hevosen lihavuuskuntoluokan arvioiminen

Lihavuuskuntoluokkien (pisteet 1- 9) määritelmät

Pistettä	Harjamarto	Lapojen alue	Kylkiluiden alue	Hännäntyvi
1 Erittäin laiha	Kaulan luuston rakenne on helposti havaittavissa. Hevonen on hyvin kuihtunut, eikä rasvakudosta ole havaittavissa.	Lapojen rakenne on helposti havaittavissa.	Kylkiluut työntyvät esiin terävinä.	Hännäntyvi nousee esiin terävänä. Rasvakudosta ei ole havaittavissa.
2 Hyvin laiha	Kaulan luuston rakenteet erottuvat.	Lapojen rakenteet erottuvat.	Kylkiluiden välissä on hyvin vähän rasvaa ja yksittäiset kylkiluut näkyvät selkeästi.	Hännäntyvi on selkeästi ulkoneva.
3 Laiha	Kaula on korostetun ohut, mutta ei luinen.	Lapojen rakenteet ovat havaittavissa.	Kylkiluiden päällä on ohut rasvakerros, ja kylkiluut ovat havaittavissa.	Hännäntyvi on ulkoneva.
4 Laihahko	Kaula ei ole korostetun ohut, mutta se ei sulaudu tasaisesti muuhun runkoon.	Lavat sulautuvat muuhun runkoon.	Kylkiluiden päälle on kertynyt hieman rasvaa ja ne ovat heikosti havaittavissa.	Hännäntyven ympärillä on rasvaa.
5 Hyvä/normaali	Kaula sulautuu muuhun runkoon. Kaulassa ei ole havaittavaa rasvankertymistä.	Lavat sulautuvat tasaisesti muuhun runkoon.	Kylkiluut eivät näy, mutta ne tuntuvat helposti.	Rasva hännäntyven ympärillä on pehmeähköä.
6 Lihavahko	Harjamartoon ja kaulaan on kertynyt pehmeää rasvaa.	Lapojen tienoille on kertynyt pehmeää rasvaa.	Kylkiluiden päälle on kertynyt hieman enemmän pehmeää rasvaa.	Hännäntyven ympärillä on pehmeää rasvaa.
7 Lihava	Harjamartoon ja kaulaan on kertynyt pehmeää rasvaa.	Lapojen takana on pehmeästä rasvasta koostuva ”tyyny”.	Kylkiluut ovat vielä paineltaessa tunnettavissa, mutta niiden välissä on huomattavasti rasvaa.	Hännäntyven ympärillä on pehmeää rasvaa.
8 Hyvin lihava	Kaula ja harjamarto ovat huomattavasti paksuuntuneet.	Lapojen alueella on runsaasti rasvaa ja niiden takana on pehmeästä rasvasta koostuva ”tyyny”.	Kylkiluiden päällä on rasvakerros, jonka alta niitä on vaikea tuntea.	Hännäntyven ympärillä on runsaasti pehmeää rasvaa.
9 Erittäin lihava	Kaulan alueella on pullottavaa pehmeää rasvaa. Harjamarto voi taittua sivulle.	Lapojen alueella on pullottavaa pehmeää rasvaa.	Kylkiluiden päällä on havaittavissa pehmeitä rasvakertymiä.	Hännäntyven ympärillä on pullottavaa pehmeää rasvaa.

Hevosen ylälinjan lihasten arvioiminen

Säkä ja selkä __ Ristiselkä __ Lautaset __

Merkitse kuvan yläpuolella oleville viivoille numerot, jotka vastaavat mielestäsi omasta hevosestasi tekemiäsi arvioita parhaiten.

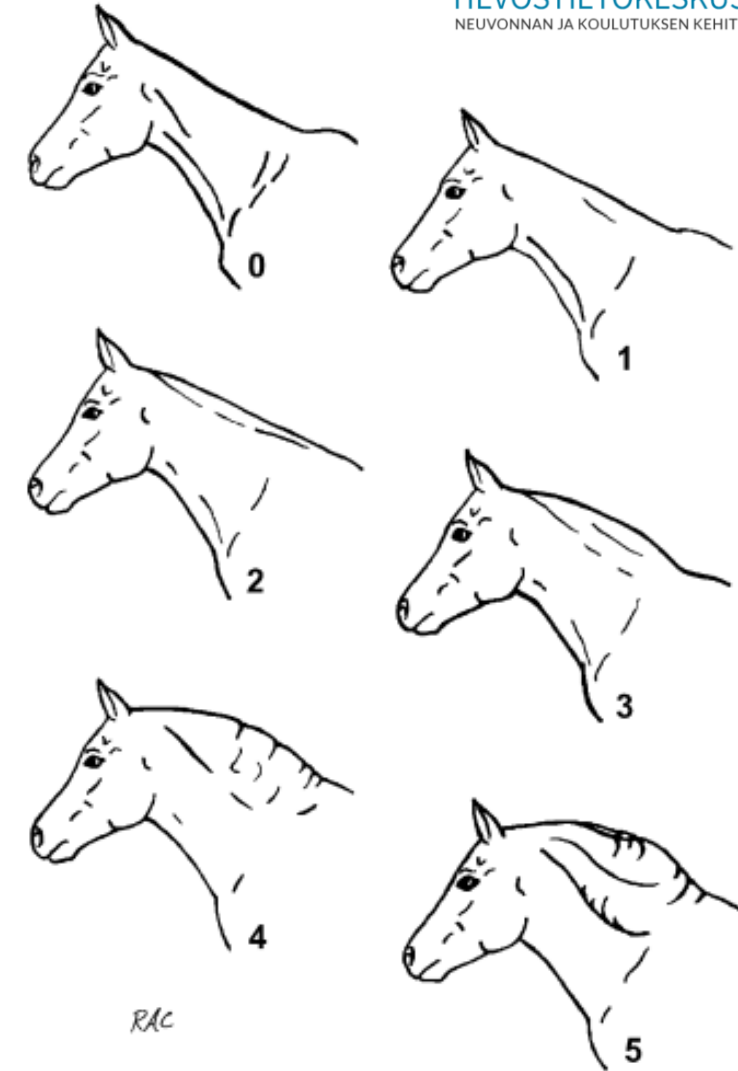
LIHASKUNTO-LUOKKA	MÄÄRITELMÄ
3	<p>Hevosen ylälinjan lihaksisto on kehittynyt optimaalisesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ylälinjan lihakset ovat hyvin kehittyneet kaikilla kolmella arviointialueella (säkä ja selkä, ristiselkä, lautaset). Hevosen selkärangan okahaarakkeet eivät ole näkyvissä ja selän lihakset kiinnittyvät sulavasti kylkiluihin. • Hevosen sään ja ristiselän alueet ovat täyteläiset ja pyöreät. • Lautasten ja lonkan alueet ovat pyöristyneet ja myös takapolvien lihakset ovat hyvin kehittyneet
2	<p>Hevosen sään sivut ovat koverat, samoin okahaarakkeiden ja kylkiluiden yläreunan välinen alue:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ristiselän lihakset ovat hyvin kehittyneet, ja ne ovat saman korkuiset kuin selkäranka. • Lautasten ja lonkan lihaksistot ovat riittävät; lonkkaluun alue on pyöreä.
1	<p>Sään ja selän alue (okahaarakkeiden ja kylkiluiden välistä) sekä ristiselän alue ovat koverat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Okahaarakkeet on korkeammalla kuin sen vieressä olevat lihakset, ja ne ovat helposti nähtävissä ja tunnisteltavissa. • Lonkan ja takaosan lihakset ovat hyvin kehittyneet ja pyöristyneet.
0	<p>Koko ylälinja, mukaan lukien säkä/selkä, ristiselkä ja lautaset ovat koverat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lautasten alue näyttää terävältä; selkäranka ja lonkkaluut ovat korkeammalla kuin niiden välissä olevat lihakset, jotka ovat koverat.

Hevosen kaularasvan määrittäminen (Cresty Neck Score, CNS)

Lihavuuskunnon arvioinnin apuna voidaan käyttää hevosen harjamarron rasvakertymän arviointiasteikkoa:

0	Rasvaa ei ole havaittavissa silminnähdessä tai tunnuksella.
1	Rasvaa ei ole havaittavissa silminnähdessä, mutta ohut rasvakerros on löydettävissä käsin tunnuksella.
2	Hevosen harjamarron voidaan havaita silminnähdessä hieman rasvaa, joka on jakautunut tasaisesti säään ja niskan välille. Harjamarttoa voidaan varovaisesti taivuttaa sivulta toiselle.
3	Harjamarttoon kertynyt rasvakerron on tiivistynyt, ja sitä on muodostunut enemmän niskan ja säään puolivälin paikoille. Rasvan koostumus on muuttunut joustamattommaksi sivulta sivulle varovaisesti taivutettaessa.
4	Harjamarto on laajentunut ja paksuuntunut huomattavasti, eikä sitä voi enää taivuttaa helposti yhdellä kädellä puolelta toiselle. Karvapeitteessä voi olla ryppyjä tai poimuja kohtisuoraan ylälinjaa vastaan.
5	Hevoselle on kertynyt selkeä rasvakertymä. Harjamarto on niin rasvan täyttämä, että se putoaa toiselle puolelle.

Hevosta laihdutettaessa voi kiinnittää kaulan ympäröivän alueen ohella myös siihen, miltä harjamarron rasvakertymä tuntuu käsin tunnuksella. Hevosen alkaessa laihtumaan sen kaularasva muuttuu pehmeämmäksi ja joustavammaksi.

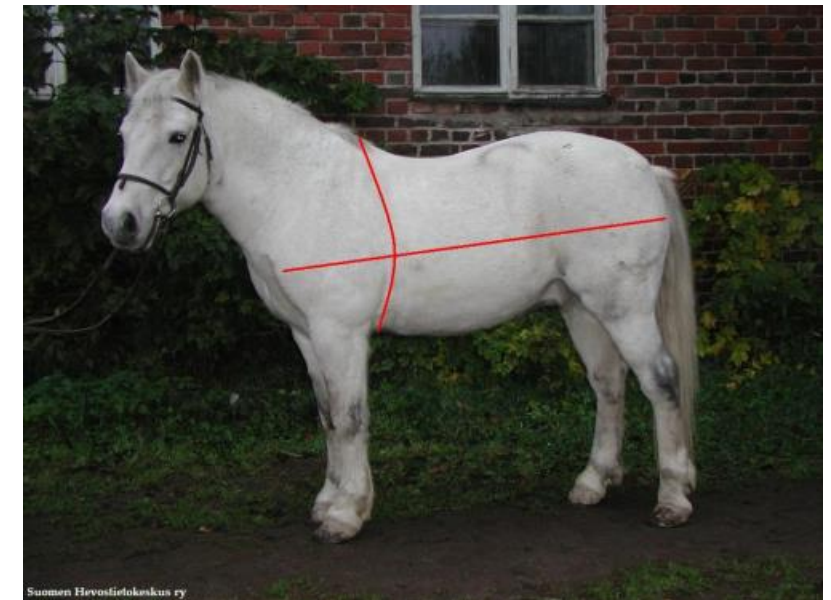
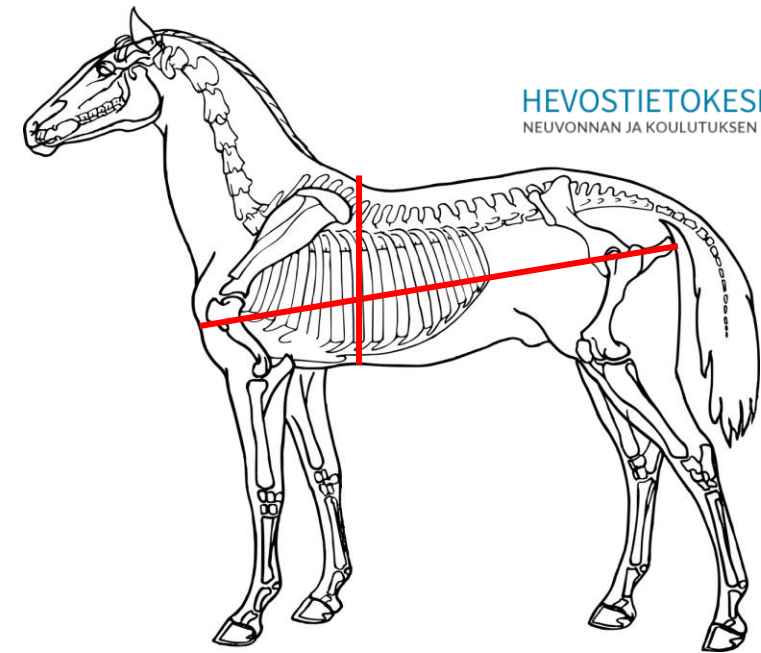
Hevosen painon arvioiminen laskemalla:

$$\text{Paino (kg)} = \frac{(\text{Rinnanympäryys, cm})^2 \times \text{Rungon pituus, cm}}{11877}$$

Kaavassa rinnanympäryys mitataan 2,5 cm sään korkeimman kohdan takaa (selkään päin), ja rungon pituus ryntäiden (olkaluun päin) ja pakararan (lonkkaluun istuinkyhmy) väliseltä alueelta.

Laskukaavaa käytettäessä on huomioitava, että se on kehitetty joillakin tietyillä hevosrodulla, jolloin tuloksissa voi olla jonkin verran heittoa. Kaavalla saadut tulokset ovat kuitenkin tarkempia kuin painomittanauhalla saadut lukemat, ja riittävän tarkkoja esim. ruokintasuositusten valintaa varten.

Rinnanympäryksen ja rungon pituuden voi syöttää myös suoraan Hevostietokeskuksen [Hevosen elopainolaskuriin](#).

Lähde:

Frape, D. 2010. Equine nutrition and feeding. Wiley-Blackwell, 498 s.

Wagner, EL. & Tyler, PJ. 2011. A Comparison of Weight Estimation Methods in Adult Horses. J. Equine Vet. Sci. Vol. 31, Iss. 12, p. 706-710.

Hevosen nimi:

Toteuttaja:

	Kevät (ennen laidunkauden alkua) ___ / ___ / ___	Kesä (heinäkuu) ___ / ___ / ___	Syksy (sisäruokintakauden alussa) ___ / ___ / ___	Talvi (joulu-tammikuu) ___ / ___ / ___
Kuntoluokka (KL)				
Ylälinja				
Kaularasva				
Paino (kg, vaaka)				
Painoarvio (kg, laskukaava)				
Ympärysmitta				

Arvio hevosen lihavuus- ja lihaskuntoluokasta ja painosta on suositeltavaa toteuttaa jokaisena vuodenaikana. Tavoitteena on, että hevonen olisi hoikassa kunnossa ennen sen mahdollista laitumelle pääsyä. Hevosen kuntoluokka voi olla laidunkauden jälkeen esim. 6, jonka jälkeen hevosen laihduttaminen olisi hyvä toteuttaa talvikauden aikana maan mentyä jäähän. Tammikuun kuluessa hevosen kuntoluokan tulisi olla jo noin 5, jotta hevonen on riittävän hoikassa kunnossa ennen seuraavan laidunkauden alkua. Kuntoluokituksen apuna voidaan käyttää hevosesta otettuja valokuvia (kuvat sivulta ja takaa).